

Anmälan mot att Skatteverket har fattat beslut om taxering innan tidsfrist för yttrande har löpt ut

Anmälan

I en anmälan till JO anförde AA att Skatteverket den 29 maj 2007 hade fattat ett grundläggande beslut om årlig taxering för taxeringsåret 2007 trots att han på sig till och med den 30 maj 2007 att yttra sig över ett övervägande till beslut.

Utredning

Sedan Skatteverkets akt i ärendet lånats in och granskats här anmodades verket att yttra sig över anmälan. I ett svar anförde Skatteverket – verksjuristen BB – följande.

Utredning

Skatteverket, huvudkontoret, har hämtat in yttrande från Skatteverket, Västra regionen.

I yttrandet har regionen lämnat i huvudsak följande redogörelse för händelseförloppet. (.)

Skattekontoret Halmstad har i yttrande redogjort för vad som förevarit i de anmälda avseendena. (.)

Av skattekontorets yttrande och övriga handlingar framgår följande. I övervägande om grundläggande beslut om årlig taxering den 15 maj 2007 övervägde Skatteverket att påföra AA inkomst från Skandia med 16 802 kr. Han inkom med synpunkter per telefon dagen efter och beslut fattades den 29 maj 2007 i enlighet med övervägandet. Den 7 juni 2007 inkom en begäran från AA om ”frivillig ändring av belopp” att ta upp till beskattning. Till denna begäran var fogat kopior av försäkringsbrev och skriftväxling med Skandia. Han överklagade beslutet den 15 juni 2007. Den 28 augusti 2007 fattade Skatteverket ett obligatoriskt omprövningsbeslut där ingen ändring gjordes av det omprövade beslutet. Av utredningen i ärendet framgår att AA och Skandia har olika uppfattning angående en försäkring som han har hos bolaget. Länsrätten och kammarrätten har prövat samma fråga för tidigare taxeringsår och då konstaterat följande. Den årliga utbetalningen från Skandia avser en av AA tecknad livförsäkring. Beloppet sätts in på ett förräntningskonto i hans namn och det kan lyftas så snart han företett försäkringsbrevet för Skandia. Beloppet har enligt domstolarna varit disponibelt för AA och den omständigheten att han har valt att inte lyfta beloppet har inte medfört någon annan bedömning.

Skatteverket, Västra regionen konstaterar att AA:s ärende har handlagts i enlighet med gällande regler. Kammarrätten och även länsrätten delar Skatteverkets uppfattning att det aktuella beloppet har varit disponibelt för AA. Huruvida

försäkringsbolagets villkor för lyftning av det aktuella beloppet utgör ett ”moment 22” för AA kan regionen inte bedöma eftersom detta är en fråga mellan honom och Skandia.

Utredning i taxeringsärenden

Skatteverkets utredningsskyldighet regleras i 3 kap. taxeringslagen (1990:324), TL. I 3 kap. 1 § TL anges att Skatteverket ska se till att ärenden blir tillräckligt utredda. Av 3 kap. 2 § första stycket TL framgår att den skattskyldige ska ges tillfälle att yttra sig innan hans ärende avgörs, om det inte är onödigt.

Bestämmelsen omfattar till sin ordalydelse alla taxeringsärenden och kommunikationsskyldigheten innebär att den skattskyldige ska beredas tillfälle att yttra sig över ett tilltänkt beslut. Syftet med den i 3 kap. 2 § första stycket TL föreskrivna kommunikationsplikten är naturligtvis dels att frågan ska vara tillräckligt utredd innan Skatteverket fattar beslut, dels att den skattskyldige ska ha en möjlighet att ta till vara sin rätt innan beslutet fattas.

Någon svarsfrist anges inte i TL. Enligt Skatteverkets Handledning för taxeringsförfarandet (SKV 615) bör svarsfristen anpassas efter omständigheterna men minst uppgå till fem dagar från det att mottagaren fått del av materialet.

Vill den skattskyldige lämna uppgifter muntligt i ett pågående taxeringsärende har han rätt till det. Det framgår av 14 § förvaltningslagen (1986:223), FL, vari stadgas att om en sökande, klagande eller annan part vill lämna uppgifter muntligt i ärende som avser myndighetsutövning mot någon enskild, ska han få tillfälle till det, om det kan ske med hänsyn till arbetets behöriga gång. Det ligger i sakens natur att arbetets behöriga gång mera sällan lägger hinder i vägen för en tjänsteman att tillåta ett sammanträffande eller en telefonkontakt med den skattskyldige.

Enligt 15 § FL ska uppgifter som en myndighet får på annat sätt än genom en handling och som kan ha betydelse för utgången av ärendet antecknas av myndigheten. Dokumentationsskyldigheten omfattar såväl muntliga uppgifter från den skattskyldige som muntliga uppgifter från andra personer och myndigheter. Något krav på att uppgifterna ska vara ordagrant återgivna finns inte. Det räcker med att tjänstemannen gör ett sammandrag av uppgifterna. Anteckningarna bör dateras och undertecknas av den tjänsteman som gjort dem. Vidare bör anges vem som tagit initiativet till samtalet eller besöket och, i förekommande fall, skälet till att initiativet togs. En särskild blankett finns för ändamålet (RSV 2662).

Bedömning

Av Skatteverkets, Västra regionen, yttrande framgår att AA:s synpunkter på övervägandet skulle lämnas senast den 30 maj 2007. Han ringde till skattekontoret med anledning av övervägandet redan den 16 maj 2007 och framförde invändningar. Det som framfördes uppfattades som ett muntligt svar på övervägandet. Handläggaren har fört tjänsteanteckningar över samtalet. Ärendet har härefter av handläggaren ansetts färdigutrett och därmed klart för beslut.

Skattekontoret har i övervägandet angett svarsfristen till 14 dagar. Den tiden är normal i taxeringsärenden och i enlighet med Skatteverkets riktlinjer. Fristen måste självfallet respekteras från skattekontorets sida. Den kan inte ensidigt förkortas. Emellertid finns det inte något som hindrar Skatteverket från att fatta ett beslut före den angivna svarstidens utgång under förutsättning att den skattskyldige har hört av sig dessförinnan.

Handläggaren har uppfattat att det som framfördes av AA vid telefonsamtalet var de synpunkter som slutligt skulle komma att lämnas i ärendet. AA har dock uppenbarligen inte ansett sig ha lämnat sina slutliga synpunkter på övervägandet genom det telefonsamtal han förde med handläggaren på Skatteverket. Skatteverket beklagar det uppkomna missförståndet.

Skatteverkets yttrande skickades till AA, som inkom med en skrivelse i vilken han kommenterade Skatteverkets ställningstagande i sak.

Bedömning

Som framgår av utredningen beredde Skatteverket AA i ett övervägande den 15 maj 2007 tillfälle att yttra sig över förslaget till taxering senast den 30 maj. Enligt en tjänsteanteckning ringde han den 16 maj till Skatteverkets handläggare och framförde vissa synpunkter. Den 29 maj beslutade verket att taxera AA i enlighet med vad som hade angivits i övervägandet. Skatteverket har således fattat sitt beslut dagen innan tidsfristen för yttrande gick ut.

Även om den enskilde har yttrat sig i ett ärende bör myndigheten iaktta försiktighet när det gäller att fatta beslut innan en utsatt frist har löpt ut. Endast om det av omständigheterna framgår att den enskilde inte har för avsikt att komplettera sitt yttrande behöver kommuniceringsfristens utgång inte avvaktas (jfr JO 2001/02 s. 174 och 347).

Enligt Skatteverket hade handläggaren vid telefonsamtalet den 16 maj 2007 bibringats uppfattningen att AA inte hade för avsikt att lämna ytterligare synpunkter. Något kompletterande yttrande tycks inte heller ha kommit in från AA före eller under de aktuella dagarna i slutet av maj 2007, vilket kan tyda på att handläggaren hade uppfattat saken rätt. Jag vill därför inte rikta någon kritik mot handläggningen av ärendet i denna del, utan stannar vid att erinra om det jag sagt ovan.

I övrigt har inget kommit fram som motiverar ett uttalande från min sida. Ärendet avslutas.